

Dnr: I2020/00777/E

Infrastrukturdepartementet

Linus Klackenberg
Linus.klackenberg@energigas.se

i.e.remissvar@regeringskansliet.se

Stockholm den 29 april 2020

Remissvar av promemorian Elcertifikat stoppregel och kontrollstation 2019

Energigas Sverige, som är branschorganisationen för energigaserna i Sverige, har tagit del av rubricerad promemoria. Vi tackar för möjligheten att bidra med synpunkter och delger härmed vårt yttrande enligt Infrastrukturdepartementets remiss den 18 mars 2020.

Sammanfattande synpunkter

Energigas Sverige avstår från att ge synpunkter på val av stoppregel eller den bakomliggande analysen. Vi beklagar att inga av de synpunkter vi framförde vid remitteringen av Energimyndighetens rapport har blivit hanterade eller kommenterade. Vi upprepar därför till viss del dessa synpunkter, då de fortfarande är precis lika relevanta och icke hanterade i promemorian:

- 2 § förordningen (2011:1480) om elcertifikat behöver ändras genom ett tillägg om att biogas som distribueras tillsammans med naturgas i ett gasnät ska kunna fördelas via avtal på samma sätt som i skattelagstiftningen och därmed berättiga till tilldelning av elcertifikat. Ändringen bör införas tillsammans med övriga ändringar till 1 januari 2021 och möjliggöra för befintliga naturgaseldade kraftvärmeverk vid gasnät att konvertera till biogas och ansöka om tilldelning av elcertifikat före 31 dec 2021.
- Energigas Sverige anser att regeringen snarast bör tillsätta en utredning som tar ett helhetsgrepp kring kraftvärmens förutsättningar och villkor. Effektbalansen försämrats under kommande år och kapacitetssituationen är redan kritisk i flera storstadsregioner. Eventuella framtida styrmedel bör utformas med detta i beaktande där lokal, planerbar, förnybar elproduktion premieras. Biogas behöver bli en möjliggörare för framtida planerbar el- och värmeproduktion.

Biogas som distribueras med naturgas i gasnät ska berättiga till tilldelning av elcertifikat

Biogas är ett gasformigt biobränsle. Biogas är därmed ett bränsle som berättigar till tilldelning av elcertifikat om det används vid elproduktion. I tillämpningen av det nuvarande regelverket för elcertifikat är dock förutsättningen att biogasen som används för elproduktion inte samdistribuerats i gasnätet. Detta innebär att elcertifikat endast tilldelas biogas om den tillförts ett kraft- eller kraftvärmeverk direkt vid anläggningen, vilket är ineffektivt utnyttjande av det befintliga gasnätet. Det är heller inte i överensstämmelse med att teknikneutrala villkor ska gälla för att främja förnybar elproduktion inom elcertifikatsystemet.

Idag finns gaseldade kraft- och kraftvärmeverk vid västkusten som har möjlighet att använda biogas som samdistribuerats i gasnätet för elproduktion. I tillämpningen av det primära styrmedlet för att främja ny förnybar elproduktion medges dock ingen tilldelning av elcertifikat. Detta motverkar en omställning från fossila till förnybara bränslen, vilket inte är i överensstämmelse med den energipolitiska målsättningen om 100 procent förnybar elproduktion till 2040. De berörda kraft- och kraftvärmeverken har också en viktig roll för effektbalansen i elområde 3 och 4 i södra Sverige, vilket gör det angeläget att styrmedelsvillkoren inte motverkar en fortsatt drift av dessa anläggningar.

Energigas Sverige beklagar att promemorian inte innehåller förslag på en förändring i regelverket så att biogas som samdistribueras med naturgas i gasnät ges rätt till elcertifikat. Energiföretagen Sverige och Energigas Sverige har gemensamt i en hemställan (bifogas) till regeringen den 8 februari 2019 begärt att 2 § förordningen (2011:1480) om elcertifikat ändras genom ett tillägg om att biogas som distribueras tillsammans med naturgas i ett gasnät ska kunna fördelas via avtal på samma sätt som i skattelagstiftningen och därmed berättiga till tilldelning av elcertifikat.

Det bör betonas att det av principiella skäl är viktigt att regelverket ändras i detta avseende även om incitamenten genom elcertifikatsystemet förväntas bli svaga framöver och tiden fram till stoppdatumet är kort. Princip om massbalans och gröngasprincip bör tillämpas i alla regelverk och styrmedel. Hindret för samdistribuerad biogas i elcertifikatsystemet får andra negativa konsekvenser, vilket bland annat tidigare upphandling av effektreserv visat där biogas från gasnät diskvalificerats med hänvisning bland annat till reglerna i elcertifikatsystemet. Politiken och regelverken behöver vara konsekvent när det gäller gröngasprincip för samdistribuerad biogas i gasnät för att inte undergräva förtroendet för biogasen och försvåra utvecklingen.

Minst lika viktigt, särskilt när styrverkan inom elcertifikatsystemet kommer att avta framöver, blir att på samma sätt undanröja hindret för biogas via gasnät inom EU ETS. Vi välkomnar att regeringen nyligen gett Naturvårdsverket ett sådant uppdrag. Regeringen behöver se till att vidta de åtgärder som krävs för att biogas som distribueras med naturgas i ett gasnät får rätt att använda utsläppsfaktor 0 inom EU ETS.

Utredning som tar ett helhetsgrepp om kraftvärmens villkor behövs

Vi ser framför oss en situation där effektbalansen försämras i Sverige i takt med kraftig utbyggnad av vind- och solkraft i kombination med minskad kärnkraft. Särskilt i våra storstadsregioner är situationen redan kritisk och kapacitetssituationen väntas förvärras de kommande åren. Under föregående år blev det mycket tydligt att biokraft behövs genom de akuta bristsituationer som uppstod i Stockholm och Malmö som nu i viss mån lösts med särskilda överenskommelser. Energigas Sverige anser att det snarast bör tillsättas en utredning som tar ett helhetsgrepp kring kraftvärmens villkor i linje med energiöverenskommelsen och vad som tidigare har uttalats från regeringens håll.

Behovet av lokal, planerbar förnybar el- och värmeproduktion kommer att öka och eventuella framtida styrmedel behöver utformas som premierar detta. Kraftvärme kommer att bli viktig för elsystemets framtida funktion, och inte minst biogas har potential att spela en viktig roll i detta avseende. Gasen har också en unik roll att spela för balansering och energilagring av elöverkott genom power-to-gas teknologin.

Biogasmarknadsutredningen bedömde att frågor om gaskraftens roll för den framtida balanseringen av kraftsystemet bör hanteras samlat tillsammans med övriga effektfrågor i något annat sammanhang än i Biogasmarknadsutredningen. Energigas Sverige instämmer i Biogasmarknadsutredningens bedömning. En särskild utredning som tar ett helhetsgrepp om kraftvärmens villkor anser vi är ett lämpligt sammanhang för att bl.a. analysera hinder och åtgärder för att bättre nyttja biogas som möjliggörare för framtida planerbara kraftvärmeproduktion.

Med vänliga hälsningar

Maria Malmkvist
Vd

Linus Klackenber
Ansvarig Produktion